

ДОКЛАД

НА

ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „БОТАНИКА“
ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 6.1. РАСТЕНИЕВЪДСТВО,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 6. АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
В АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС НА НАОА,

Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „**Ботаника**“ от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в Аграрен университет – Пловдив.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016г.
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №20/ 04.08.2022 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №07/ 30.03.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ в институцията	По документи
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №17/ 05.07.2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №21/ 27.09.2023 г.
5.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	Протокол №23/ 11.10.2023 г.

Според полученото становище от оценяваната институция, в доклада на ПКАНВМ не са открити фактически несъответствия.

Оценяването по процедурата е осъществено от Експертна група в състав:

1. Доц. д-р Стамен Димитров – Лесотехнически университет – гр. София – ръководител на ЕГ
2. Доц. д-р Веселин Дочев – Земеделски институт – гр. Шумен към ССА
3. Тодор Петров – студент в Тракийски университет – гр. Стара Загора

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ: Доц. д-р Албена Иванова

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Няма дадени препоръки защото докторската програма е нова.

Показатели за докторската програма:

Брой обучавани докторанти през периода на оценяване	0
Брой ново зачислени докторанти, по форми на докторантурата	0
· брой защитили	0
· брой отчислени с право на защита	0
· брой отчислени без право на защита	0
· брой обявени конкурси за прием на докторанти през периода на оценяване, по години.	-

3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

1.1.1. Обучението на докторанти в Аграрния университет - Пловдив се провежда съгласно действащата нормативна база и на вътрешните университетски нормативи. Мисията на АУ е да осигурява качествено обучение, ориентирано към студента и гарантиращо конкурентноспособност на пазара на труда и да провежда научни изследвания ориентирани към бързо внедряване в практиката. Основните цели, определени в Политиката по качеството, се изразяват в постигане и поддържане на висококачествено обучение и научни изследвания чрез ефективно сътрудничество с бизнеса и обществената практика, целесъобразно използване на разполагаемите ресурси и привличане на нови средства за развитие.

За периода 2015–2020 г. в Аграрния университет по научната специалност „Ботаника“ не са се обучавали докторанти.

1.1.2. Основният документ, който регламентира системата за качеството, е Наръчникът по качеството. Вътрешната система за осигуряването му в АУ има официален статут и следва изискванията за конкретност, измеримост, публичност и отчетност, залегнали в Стандартите и насоките за осигуряване на качеството на ENQA и одобрени от Конференцията на министрите през май 2015 г. Централната комисия по качеството координира осигуряване на качеството и оптималното функциониране на вътрешната система. Факултетните комисии по качеството се ръководят от ЦКК и работят в синхрон за подобряване и усъвършенстване на съществуващата система за качеството

1.1.3. Политиката на АУ за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторските програми (в това число и по „Ботаника“) е залегнала в разработената Стратегия за развитие на научните изследвания в АУ–Пловдив 2018-2030. Връзката обучение-наука-бизнес се реализира чрез конкретни инициативи на всички заинтересовани страни в този процес. Интегрирането на обучението с научните изследвания и бързото внедряване на получените резултати се осъществява на базата на последователна и дългогодишна политика чрез прилагането на приети механизми и процедури. Връзката между преподавателска и изследователска дейност е нормативно регламентирана в Правилника за развитие на академичния състав,

Правила и нормативи за научноизследователската дейност на преподавателите, както и други нормативни документи, свързани с НИД. В индивидуалните годишни планове и отчети на преподаватели освен учебната натовареност се включва и научноизследователската работа и научното ръководство на докторанти. Научните постижения на академичния състав се включват в учебното съдържание на докторските програми, въвеждат се нови методи и форми на обучение. Привличането на докторанти в научноизследователската дейност е утвърден подход на ръководството на АУ.

1.1.4. В изследователската, образователната и административната си дейност АУ следва основните етични стандарти на международната научна общност. Преподавателите и администрацията споделят общоприетите в АУ правила и норми на морален консенсус и атмосфера на честност, взаимно уважение, зачитане на авторството и непримиримост към нечестни прояви от всяко естество. За гарантиране спазването на академичните свободи, с мандата на ректора се избира Комисия по етика. Всички опции на преподавателите за борба с измами и плагиатство са регламентирани в приетите от АС през 2018 „Правила и процедури за предотвратяване, установяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство“.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

Обучението на докторанти в АУ се провежда съгласно действащата нормативна база. Мисията и основните цели са осигуряване на качествено обучение и провеждане на научни изследвания, ориентирани към бързо внедряване в практиката. За периода 2015–2020 г. в Аграрния университет по научната специалност „Ботаника“ не са се обучавали докторанти.

Вътрешната система за осигуряване на качеството в АУ има официален статут и следва изискванията, залегнали в Стандартите и насоките за осигуряване на качеството на ENQA. Основният документ, който я регламентира е Наръчникът по качеството.

Връзката обучение-наука-бизнес в АУ се реализира чрез конкретни инициативи на всички заинтересовани страни в този процес. Връзката между преподавателска и изследователска дейност е нормативно регламентирана в Правилника за развитие на академичния състав, Правила и нормативи за научноизследователската дейност на преподавателите, както и други нормативни документи, свързани с НИД.

В изследователската, образователната и административната си дейност АУ следва основните етични стандарти, възприети от международната научна общност. Академичната общност и администрацията споделят общоприетите в АУ правила и норми.

Стандарт 2. „Разработване и одобряване на програмите“

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

2.1.1. Изследванията, предвидени за разработване на докторски дисертации в обучаващото звено–катедра „Ботаника и агрометеорология“ ще са актуални и ще кореспондират на приложната и на фундаментална ботаника и не се дублират с тези на СУ, ПУ, АБИ и Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН. Докторантите към катедрата ще работят по приложни теми. Посочената тематика ще изисква не само теоретично разработване на проблемите, а и конвертируемост на придобитите знания в практиката.

2.1.2. Организацията и стандартите за разработване, одобрение и прилагане на учебната документация по акредитираните докторски програми са съгласувани с разпоредбите в „Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти в Аграрния университет – Пловдив“. Освен това има разписани „Методически стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация за ОНС „Доктор“, където са регламентирани процедурите по одобряване, наблюдаване, контрол и актуализиране на учебната документация по докторските програми.

2.1.3. Документацията за прием и обучение на докторантите по „Ботаника“ задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната дейности, обвързани с докторската програма. Тя се подготвя в съответствие с действащата нормативна база за техния прием и обучение на национално и университетско ниво. Под внимание са взети и становища и мнения на преподаватели, потребители на кадри и анализи от търсенето на пазара на труда.

2.1.4. Университетът разполага с възможности за обучение на докторанти по научната специалност „Ботаника“, които в последствие ще се реализират успешно, включително и за допълване и подновяване на кадровия състав в катедрата. Добре оборудваната материална база на научна специалност „Ботаника“ и висококвалифицираният академичен състав ще дават възможност на докторантите да усвоят съвременните методи и тенденции на изследванията по тематиката и тяхното прилагане в изследователския процес. Докторантите ще могат да бъдат подsigурени със собствени работни места.

2.1.5. Аграрен университет Пловдив има богати традиции и поддържа дългогодишни професионални контакти с висши училища у нас и в Европа. С много от тях са подписани и се поддържат договори за двустранно сътрудничество. През последните 5 години са подписани 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+. Дейностите по програмата се реализират на основание на Договора между Центъра за развитие на човешките ресурси и АУ, който се сключва ежегодно на базата на одобрена кандидатура на университета.

2.1.6. В АУ-Пловдив е налице необходимата организация за разработване и одобрение на учебната документация за ОНС „Доктор“ и са създадени традиции за периодичното ѝ актуализиране. Обучението на докторантите се провежда съгласно „Методическите стандарти и процедури за ОНС „Доктор“, изготвени в съответствие с националните и вътрешните нормативни документи, приети с решение на АС. Периодично се извършват актуализации, които се базират на становища и мнения на преподаватели, докторанти, потребители на кадри и анализ на търсенето на пазара на труда. Ежегодно се разработва и оповестява на сайта на университета график за провеждане на вътрешни одити. При актуализиране на учебната документация се вземат под внимание становищата на работодателите, получени в организирани от АУ срещи-дискусии с представители на водещи фирми в бранша и успешно реализирани докторанти. При актуализиране на учебната документация участват докторанти, определени чрез представителството им на квотен принцип във ФС, АС, Общо събрание, ЦКК и комисии за вътрешни одити според Правилника за устройството и дейността на АУ и други вътрешнонормативни актове.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Изследванията, предвидени за разработване на докторски дисертации в обучаващото звено – катедра „Ботаника и агрометеорология“, са актуални и кореспондират с тези в областта на приложната и фундаментална ботаника.

Организацията и стандартите за разработване, одобрение и прилагане на учебната документация по акредитираните докторски програми, са съгласувани с „Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти“ и Методически стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация. Регламентирани са процедурите по одобряване, наблюдаване, контрол и актуализиране на учебната документация по докторските програми.

Документацията за прием и обучение на докторантите по „Ботаника“ задава устойчиви цели и задачи на дейностите, обвързани с докторската програма.

Университетът разполага с възможности за обучение на докторанти по научната специалност „Ботаника“, които в последствие ще се реализират успешно, включително и за допълване и подновяване на кадровия състав в катедрата.

АУ-Пловдив има богати традиции и поддържа дългогодишни професионални контакти с висши училища у нас и в Европа. През последните 5 години са подписани 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+.

В университета е налице необходимата организация за разработване и одобрение на учебната документация за ОНС „Доктор“, създадени са традиции за периодичното ѝ актуализиране. Обучението на докторанти се провежда съгласно „Методическите стандарти и процедури за ОНС „Доктор“, изготвени в съответствие с национални и вътрешни нормативни документи и приети с решение на АС.

Стандарт 3. „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към докторантите“

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. Един от основните приоритети, заложен в Мисията и Стратегията за развитие на Аграрния университет 2014-2020 е: „Да осигурява качествено обучение, гарантиращо конкурентоспособност на българския, европейския и международния пазар на труда“. За целта в АУ се поддържа и усъвършенства материално-техническата база за осъществяване на образователната дейност. Използват се съвременни методи на преподаване, модерни учебно-технически средства и информационни технологии за обучение. На разположение на докторантите по докторска програма „Ботаника“ ще се предоставя богата гама от информационни продукти, осигуряващи професионалната им подготовка.

3.1.2. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми, преминават през курсове за чуждоезиково обучение, посещават специализирани семинари по проблеми, включени в тематиката на техните разработки. Обучението им се осъществява по индивидуален учебен и методичен план за тези в редовна форма на обучение.

3.1.3. В съответствие с „Методическите стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в Аграрния университет – Пловдив“, докторантите по Ботаника ще представят отчет за извършените дейности по индивидуалния учебен план на тримесечие по реда на ППЗРАСРБ, на шестмесечие пред КС и годишно пред ФС с протокол от КС. Те ще отчетат пред КС получените резултати и изпълнението на индивидуалния план. Научният ръководител ще дава писмено мнение за работата на докторантите пред съвета на катедрата. Научният ръководител ще предлага съвместно с докторантите конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година при необходимост.

3.1.4. Докторантите имат право да участват в научно-изследователската работа на университета съгласно „Правилник за устройство и дейността на Аграрния университет“, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждения. Специални клаузи са включени и в „Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти в Аграрния университет“. В критериите за оценка и класиране на проекти, финансирани от бюджета на Аграрния университет е заложено предимство при точкуване за проекти, в които са включени обучаеми. Текстовете за стимулиране и подпомагане на изследователската работа на докторантите са включени и в „Правилник за устройството, дейността и управлението на Центъра за научни изследвания, трансфер на технологии и защита на интелектуалната собственост (ЦНИТТЗИС)“ към Аграрния университет. Те могат да вземат участие във всички научни дейности, финансирани от външни източници, съобразно регламента и финансовите условия на финансиращата институция и могат да се включват в проекти, финансирани със средства от целево предоставената субсидия, съобразно „Указания за реда за финансиране, наблюдение и отчетане на резултатите на проекти за присъщата на Аграрния университет научна и художествено-творческа дейност“ със средства, отпуснати целево от държавния бюджет.

3.1.5. С Решение на АС е учредена Комисия за жалби на студенти и докторанти. Дейността ѝ се регламентира от „Правилник за организацията и дейността на Комисията по жалби, отправени от студенти и докторанти в АУ – Пловдив“. Тя предлага конкретни действия за защита на интересите на жалбоподателя и удовлетворяване на направените от него искания.

През отчетния период няма постъпили жалби от докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Аграрният университет използва съвременни методи на преподаване, модерни учебно-технически средства и информационни технологии за обучение.

Докторантите се обучават чрез различни индивидуални и колективни форми: курсове за чуждоезиково обучение, специализирани семинари по проблеми от тематиката на техните разработки. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен и методичен план за тези в редовна форма на обучение.

В съответствие с Методическите стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в АУ, докторантите по Ботаника представят отчет за извършените дейности по индивидуалния учебен план на тримесечие по реда на ППЗРАСРБ, на шестмесечие пред КС и годишно пред ФС с протокол от КС.

Университетът провежда целенасочена политика за стимулиране на научно-изследователската активност на докторантите. Съгласно Правилника за устройство и дейността на Аграрния университет, те имат право да участват в научноизследователската дейност на университета, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждения.

В АУ-Пловдив функционира Комисия по жалби на студентите и докторантите. През отчетния период няма постъпили жалби от докторанти.

Стандарт 4. „Прием, развитие, признаване и дипломиране на докторантите“

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. Приемът на докторанти в АУ-Пловдив се осъществява на основата на „Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти в АУ – Пловдив“, където са регламентирани етапите от „жизнения цикъл“ на докторантите. Това е описано още и в глава втора на Правилника за РАС в АУ.

4.1.2. Включването на докторанти в научноизследователската дейност е утвърден подход на ръководството на АУ и се организира в съответствие с „Правилник за организация на научно-изследователската работа на АУ“. Докторантите, които ще се обучават по „Ботаника“ ще участват активно в научно-изследователската дейност на обучаващото звено и на ВУ. Научните ръководители ще насърчават изследователската дейност на докторантите, като стимулират участието им самостоятелно или в колективи в изпълнението на различни образователни и изследователски проекти. Центърът за научни изследвания, трансфер на технологии и защита на интелектуалната собственост към АУ-Пловдив също насърчава студенти, докторанти и млади учени да участват в тях. Критериалната система за оценка дава повече шанс за класиране на проектни предложения, в които е предвидено участието на студенти, докторанти и млади учени.

4.1.3. Аграрен университет Пловдив има дългогодишни традиции и поддържа професионални контакти с висши училища у нас и в Европа. През последните 5 години са подписани 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+. В АУ е създаден и функционира и Център за международна дейност и връзки с обществеността, приет от АС през 2017 г. Целта му е подпомагане на образователната, изследователската и административната дейности чрез обмен на опит с чуждестранни университети и участие в международни проекти и програми, привличането на чуждестранни студенти, както и взаимодействието между АУ и обществеността.

4.1.4. В АУ функционира „Център за кариерно развитие и връзки с бизнеса“. Той е създаден през 2005 г.. На сайта на университета се поддържа база данни на работодателите и на завършили и реализирали се студенти и докторанти. За улеснение на завършващите студенти и докторанти на сайта на университета има линкове с

форми за изготвяне автобиография на български и английски език и мотивационно писмо. Постоянно на сайта се обявяват работни позиции за възпитаниците на университета. Създаден е и информационен портал на възпитаниците на университета – Алумни.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

Приемът на докторанти се осъществява според „Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти“, както и в глава втора на „Правилник за РАС в Аграрния университет – Пловдив“, където са регламентирани всички етапи от „жизнения цикъл“ на докторантите.

Съществува политика за насърчаване студентското и докторантско участие в научноизследователски проекти, в съответствие със „Стратегия за развитието на научноизследователската дейност в АУ-Пловдив“.

През последните 5 години са подписани 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+. В АУ е създаден и функционира и „Център за международна дейност и връзки с обществеността на Аграрния университет-Пловдив“.

В АУ функционира Център за кариерно развитие и връзки с бизнеса. На сайта на университета се поддържа база данни на работодателите и на реализираните студенти и докторанти. Създаден е и информационен портал на възпитаниците на университета – Алумни.

Стандарт 5. „Преподавателски състав“

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитието на институцията

5.1.1. Обучението на докторантите по докторска програма „Ботаника“ ще се извършва от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели в активна творческа възраст, с необходимата научна компетентност по специалността. Хабилитираните преподаватели, които ще участват в обучението периодично ще се атестират съгласно с „Правилник за атестиране на академичния състав в Аграрния университет“. През отчетния период в катедра „Ботаника и агрометеорология“ са работили 6 хабилитирани лица с научна степен „Доцент“ по научна специалност Ботаника, от които двама в пенсионна и предпенсионна възраст.

5.1.2. Хабилитираният научен състав, който ще провежда обучението на докторантите има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма. Доказателство за активната научноизследователска дейност са отпечатаните за периода 2015-2021 г. научни публикации. Общият брой на публикациите, които са индексирани в световните бази данни са 54, в други издания - 28. Цитирания в списания с импакт-фактор и импакт-ранг – 190, в реферирани издания – 161 и нереперирани –11.

5.1.3. Академичният състав, който ще обслужва докторска програма „Ботаника“ има реализирани общо 25 участия в научно-изследователски проекти. От тях 14 са в международни и национални, 10 са към НИЦ на Аграрния университет – Пловдив и 1 - образователен. Академичният състав, който ще осигурява обучението на докторанти по научната специалност „Ботаника“ развива експертна и административна дейност, като: Участия в научни журита; Членство в научни организации; Членство в Академичен, Факултетен съвет и различни комисии; Заемане на ръководни длъжности (ръководител на катедра).

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Обучението на докторантите по докторска програма „Ботаника“ ще се извършва от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели, в активна възраст, с необходимата научна компетентност по предлаганата докторантура. През отчетния период в катедра „Ботаника и агрометеорология“ са работили 6 хабилитирани лица с научна степен „Доцент“ по научна специалност Ботаника, от които двама в пенсионна и предпенсионна възраст.

Хабилитираният научен състав, който ще провежда обучението на докторантите по научната специалност „Ботаника“ има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма.

Академичният състав, който обслужва докторска програма „Ботаника“ има реализирани общо 25 участия в научноизследователски проекти, от които 14 са в международни и национални, 10 са към НИЦ и 1 е образователен.

Стандарт 6. „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. Факултетът по Агрономство, в чиято структура е катедрата има 4 учебни зали с обща площ 182 m². Учебната база включва аудитории, семинарни зали и специализирани лаборатории и 5 учебно-опитни полета на площ от 455 da. Катедрата разполага с една лаборатория, 2 микроскопски зали и хербариум от 3 зали. Сортиментът на катедра Ботаника е само от един декар, но научно-изследователския процес е подпомогнат от опитно поле от 205 дка и най-големия в страната сортимент от едногодишни и многогодишни културни видове и най-разпространените техни сортове, поддържани от Аграрен университет. На територията на университета функционира нов Учебен център за практическо обучение на студентите по растениевъдство и растителна защита. Първият етаж, който се ползва основно от ФА е със застроена обща площ 1238 m² се състои от: 2 специализирани кабинета, 2 хранилища, 2 подготвителни помещения, 2 съблекални за студентите и 2 кабинета на преподавателите; 2 интерактивна зали, склад и технически помещения. Докторантите по Ботаника ще могат да използват при преференциални условия не само оборудването и апаратурата на катедрите, в които се обучават, но и ресурсите на следните центрове, лаборатории и звена: Лабораторен комплекс на Аграрния университет, Агроекологичен център за развитие на биологичното земеделие в страната, Демонстрационен център за биологично земеделие, Център за биологично изпитване, Център за интегрирано управление на болестите по растенията, Демонстрационен център 17+1 за електронна търговия със селскостопански и други продукти, Учебно-опитна и внедрителска база, Ботаническа градина на АУ-Пловдив, Център за информационни технологии.

Аудиторната площ за учебна заетост в m² на един студент/докторант - 2,54;

Лабораторна площ за учебна заетост в m² на един студент/докторант – 3,33;

Брой работни места за аудиторна работа на 100 студента/докторанта – 147,5;

Брой работни места за лабораторна работа на 100 студента/докторанта – 145,2.

6.1.2. Организации, заинтересовани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването и внедряването им. Докторантите са осигурени със собствени работни места - докторант/работно място е 1:1 (100%). Катедрата поддържа добри професионални контакти с други научни организации у нас: ИЗ - Карнобат, ДЗИ – Ген. Тошево, ИПК - Чирпан, ИЦ - Кнежа, ИРГР - Садово и др., което е добра възможност докторантите да получават консултации и да извеждат част от изследванията си. За залагане на опити и извеждане на експериментална дейност се използва също Агроекологичния център към АУ, производствени бази на фирми и др.

6.1.3. Достъп на обучаващите се докторанти по Ботаника до необходимите научни издания и бази данни се предоставя от Университетската библиотека, разположена на 1200 m² площ с 2 читални и 2 книгохранилища, която има достатъчно компютърни места. Към края на 2021 г. библиотечният фонд включва над 215 000

библиотечни единици, във вид на книги, периодика, дисертации и дипломни работи, CD. Библиотеката осъществява книгообмен с над 50 университетски и научни библиотеки и предлага на потребителите голям брой поръчки на документи по междубиблиотечно заемане, с възможност за заявяване и доставка по електронен път, както и услугите Поръчай on-line книга и Поръчай on-line статия. Предлагат се и библиотечни и информационни on-line услуги и достъп до 24 електронни справочници и енциклопедии. Поддържа абонамент със специализирани пълнотекстови колекции: Science and Technology Library/Taylor& Francis и Agricultural collection/Cambridge University Press, както и с ISI Web of Science/Thomson, Reuters SCOPUS/ Elsevier и Science Direct/Elsevier. Организирант се редовни семинари за обучение на потребителите на базите данни. Студентската читалня разполага с 30 места (от тях 12 компютърни); Читалня „Периодика“ – с 20 места (от тях 8 компютърни); Библиографски кабинет – с 13 места; Заемна и регистратура – с 13 места, в т.ч. 1 компютърно. Читалнята на разположение на студентите (докторантите) разполага с 10 автоматизирани работни места. Докторантите, които се обучават по докторска програма „Ботаника“ могат свободно да ползват 9 бази данни, за които Аграрен университет има абонамент, всички електронни ресурси на библиотеката, а също и редица онлайн списания.

6.1.4. Аграрният университет осигурява и допълнително подпомага дейностите по подготовка и разработване на дисертационния труд - ежегодно се отпускат средства за конкурс „Подкрепа на докторски програми“, в който могат да участват и докторанти от направление „Растениевъдство“. Резултатите от научно-изследователската дейност се представят от докторантите на ежегодни конференции, организирани от АУ. Докторантите по специалността ще разработват публикации, самостоятелно или съвместно с научните си ръководители и ще вземат участие в научни форуми.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

АУ поддържа и усъвършенства материално-техническата база за обучение и извеждане на научно-изследователска работа на докторанти. ВУ разполага с учебно-опитни полета и специализирани лаборатории.

Аграрният университет има необходимата материална база, свързана със спецификата на научната специалност. Докторантите ще бъдат осигурени със собствени работни места.

Университетската библиотека поддържа изключително богат набор от специализирана литература и on-line абонамент за специализирани бази данни и списания. Осигурен е достъп на докторантите до компютърна техника и до дигитални ресурси, свързани с обучението им и с подготовката на дисертационните трудове.

Аграрният университет осигурява и допълнително подпомага дейностите по подготовка и разработване на дисертационния труд - ежегодно се отпускат средства за конкурс „Подкрепа на докторски програми“, в който могат да участват и докторанти от направление „Растениевъдство“.

Хербариумът към АУ (SOA) е втори по големина от българските национални хербариума. Член е на Международната асоциация по растителна таксономия и е известен в международния Index Herbariorum с акроним SOA. Колекцията наброява над 150 000 образци от висши растения и гъби, като покрива изцяло флората на България в 20-те флористични района на страната. Извършва се дигитализация на данните, като в електронна база-данни към момента е въведена информация от над 18 000 образци. Хербариумът е основен ресурс за флористични разработки на България и Балканския полуостров. Колекциите са важен източник за флората на Европа.

Стандарт 7. „Управление на информацията“:

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. В АУ е изградена система за събиране и управление на информация, свързана с реализацията на обучението и на завършилите докторанти. Административното обслужване на докторантите се урежда от „Правилник за административно обслужване на студенти и докторанти при АУ“, регламентиращ задълженията на административните служители във връзка с административното обслужване на докторантите. Общоуниверситетските звена, ангажирани с административното обслужване на докторантите, включват: Учебно-информационен център, Център за международна дейност и връзки с обществеността, Еразъм+ офис и Център за кариерно развитие и връзки с бизнеса, където е въведена и електронна форма за регистрация. Периодично (на катедрено, факултетно и университетско ниво) се подлагат на анализ различни аспекти на качеството на образованието и на научноизследователската дейност по отделните докторски програми, свързани с: функциониране на Системата за натрупване на академични кредити и организиране на обучението според изискванията; осигуряване адекватна на бъдещата професионална дейност и реализация на практическа насоченост на обучението и провежданите изследвания; оценяване и анализ на резултатите от научно-изследователската им работа; осигуряване на условия за участие на докторанти в научноизследователски програми, проекти и прояви; включване в цялостния процес по поддържане и осигуряване на качеството на образованието; обсъждане на възможности за реализиране на договорни отношения със сродни научни организации и структури и работа по съвместни научни проекти; анализ на състоянието на преподавателския състав и обсъждане на научното израстване на преподавателите и докторантите; периодична отчетност на извършената научноизследователска и публикационна дейност с оглед на приложението ѝ в образователния процес.

7.1.2. В Университета е изградена съвременна информационна инфраструктура, осигуряваща достъп до бази данни за съдържанието на сродни научни специалности във водещи висши училища. Събираната от преподавателите информация съдържа полезни материали за обучение по докторантурите, за които носят отговорност. Така се създава база данни за нови открития и достижения в областта на науката, нови научни методи и подходи, разработени у нас и в чужбина. Същевременно периодично се огласява ефективността на резултатите, свързани с качеството на обучението и научноизследователска дейност на докторантите в АУ-Пловдив.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

В АУ е изградена система за събиране и управление на информация, свързана с реализацията на завършилите докторанти. Създадени са общоуниверситетски звена за административно обслужване. Периодично се анализират различни аспекти от качеството на образованието и на научно-изследователската дейност, свързани с функциониране на Системата за натрупване на академични кредити и организиране на обучението в съответствие с нейните изисквания.

В АУ е изградена съвременна информационна инфраструктура, осигуряваща достъп до съдържанието на сродни научни специалности във водещи ВУ. Създадена е база данни за нови открития и достижения в областта на науката и научни методи и подходи, разработени у нас и в чужбина.

Стандарт 8. „Информация за обществеността“:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. АУ-Пловдив има изградена система за популяризиране на своите постижения чрез: интернет страницата, която е добре разработена и лесно достъпна; справочници, рекламни брошури, дипляни, издадени на български и на английски език, билбордове и др; публикации в печатни и електронни медии, участия в ТВ и радиопрограми; научни публикации в реномирани списания в България и чужбина; участия в научни

конференции, семинари, дни на отворените врати и др. За по-добрата информираност е създаден Център за международна дейност и връзки с обществеността. Друга важна структура е Центърът за кариерно развитие и връзки с бизнеса, която осъществява връзка между университета и пазара на труда. Голям е броят на участията на членове на ръководството и на преподавателския състав в редица образователни и научни програми, информационни блокови предавания на живо на местните и национални радиа и телевизии. Преподаватели на АУ са гости в специализираните рубрики за българското земеделие. Представители на АУ активно участват в специализирани изложения и панаири на университетите. Особено съдържателни и полезни за информираността на обществеността относно дейностите във ВУ са организирани срещи-дискусии с представители от водещи фирми в бранша. Активна връзка се поддържа с 15 Браншови организации. Успешен подход за разпространяване на информацията относно дейността на АУ е изготвяне на научни публикации, които представят най-новите постижения на преподавателския състав и докторантите в областта на наука.

8.1.2. Възможностите за осъществяване на мобилност на докторантите се оповестяват на интернет страницата и на информационните табла на учебно-информационния център. През последните 5 години са подписани и се поддържат 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+. Катедра „Ботаника и агрометеорология“ поддържа добри професионални контакти с други научни организации у нас и в чужбина. Това е добра възможност докторантите в научната специалност „Ботаника“ да изведат част от експерименталната си работа извън Аграрния университет. Докторантите могат да осъществяват мобилност с продължителност от 3 до 10 месеца.

8.1.3. Изследванията, разработвани в докторските дисертации в обучаващото звено – катедра ще бъдат оригинални, актуални и няма да се дублират с проучванията, реализирани в други ВУ, в които също се обучават докторанти по научната специалност. Докторантите към катедрата ще работят по приложни теми. Това изисква не само теоретично разработване на проблемите, но е свързано и с наличието на практическа насоченост, което прави разработките актуални в научен и приложен аспект. Получените резултати ще бъдат представени от докторантите на научни форуми у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

Популяризирането на постиженията на АУ е чрез: интернет страницата; справочници, рекламни брошури, дигитални на български и английски език, билбордове; публикации в печатни и електронни медии, участия в ТВ и радиопрограми; научни публикации в реномирани списания у нас и в чужбина; участия в научни конференции, семинари, дни на отворените врати и др. Създаден е Център за международна дейност и връзки с обществеността. Друга важна структура е Центърът за кариерно развитие и връзки с бизнеса, която осъществява връзка между университета и пазара на труда.

Възможностите за осъществяване на мобилност на докторантите се оповестяват на интернет страницата и на информационните табла на учебно-информационния център. През последните 5 години са подписани и се поддържат 42 двустранни договора за обмен на кадри по програма Еразъм+. Катедра „Ботаника и агрометеорология“ поддържа добри професионални контакти с други научни организации у нас и в чужбина. Докторантите могат да осъществяват мобилност от 3 до 10 месеца.

Докторантите към катедрата ще работят по приложни теми за докторантури, което изисква освен теоретично разработване на проблемите и практическа насоченост. Получените резултати ще бъдат представени от докторантите на научни форуми в страната и чужбина.

Стандарт 9. „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“:

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, преглед и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Основен подход за повишаване качеството на образованието и науката, както и конкурентоспособността на завършилите обучението си в докторските програми в АУ (в частност по научна специалност „Ботаника“) е текущият мониторинг и периодичният им преглед с цел актуализирането им, осъществявано на базата на проучване интереса на кандидат-докторанти към предлаганите докторски програми и тяхното съдържание, анализ на реализацията на успешно защитили докторанти, извършван ежегодно от ЦКРВБ, предлагане на съвременни методи на обучение и обмен на добри практики с чуждестранни университети, участие на научно-преподавателския състав в иновативна тематика на научните изследвания, партньорство с водещи университети и участие в международни изследователски проекти и контакти с бизнеса, изнасяне на публични лекции и презентирания на нови постижения. Докторантските програми се преразглеждат и променят редовно с участието на докторантите и други заинтересовани страни. При необходимост съставът на обучаващото звено се допълва с външни специалисти. Събраната информация се анализира и програмата се адаптира. Докторантите ежегодно представят пред съвета на обучаващата катедра отчет за извършваните дейности по изпълнението на индивидуалния план. При необходимост научният ръководител може да предложи актуализацията му, която се приема от катедрения съвет. Когато предложените промени не засягат индивидуалния план по същество, те не се внасят за утвърждаване от Факултетния съвет.

9.1.2. Индивидуалните учебни планове на докторантите в направление Растениевъдство се изготвят и актуализират в съответствие с нормативната база на АУ и съвременните достижения на науката. Провеждането на качествено обучение на докторанти, отговарящо на потребностите на динамично променящия се пазар на труда, изисква непрекъснато проучване на потребностите на обществото, повишаване на квалификацията на преподавателския състав, разработване на актуални учебни планове и целенасочена научно-изследователска и проектна дейност. Към задълженията на академичния състав на катедрите, обучаващи по съответните докторски програми се включват приемане на учебната документация, актуализиране на конспектите за докторантски изпит и докторантския минимум, мониторинг на дейността на докторантите, осигуряване на подкрепа на докторантите и възможност да изразяват своите очаквания, потребности и препоръки към обучението. За да се гарантира постигането на определените в индивидуалния план цели и задачи, при необходимост докторантурата може да бъде удължена до 1 година.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

Основен подход за повишаване качеството на образованието и науката е текущият мониторинг и периодичен преглед на докторските програми, в което участват докторантите и други заинтересовани страни. При необходимост съставът на обучаващото звено се допълва и с външни специалисти. Предлагат се съвременни методи на обучение и обмен на добри практики с чуждестранни университети, партньорство с водещи ВУ и участие в международни изследователски проекти. При необходимост научният ръководител може да предложи актуализация на индивидуалния учебен план, която се приема от катедрения съвет.

Индивидуалните учебни планове на докторантите се изготвят и актуализират в съответствие с нормативната база на АУ и съвременните достижения на науката. Във ФА се насърчава получаването на обратна информация за реализираното обучение и провежданата научно-изследователска дейност от тях. Провеждането на качествено обучение на докторанти, според потребностите на динамичния пазар на труда изисква непрекъснато проучване на потребностите на обществото, повишаване на квалификацията на преподавателския състав, разработване на актуални учебни планове и целенасочена научно-изследователска и проектна дейност.

Стандарт 10. „Циклично външно осигуряване на качеството“:

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. Националната агенция за оценяване и акредитация периодично осъществява контрол върху качеството на обучението. За качеството на обучението се извършва и периодична външна оценка. Такава е направена от външен независим одитор в началото на 2019 г. с цел оценка съответствието с изискванията на международните стандарти за управление на качеството, в частност ISO 9001 и съответни национални и международни нормативни документи и добри практики.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

Външното оценяване на качеството на обучение по акредитирани докторски програми се осъществява от НАОА. През 2019 г. независим външен одитор оценява съответствието с изискванията на международните стандарти за управление на качеството, в частност ISO 9001 и съответни национални и международни нормативни документи и добри практики в университета.

SWOT MATRIX	
ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ	
СИЛНИ СТРАНИ (+)	СЛАБИ СТРАНИ (-)
<p>Обучението на докторанти по научна специалност „Ботаника“ ще се провежда съгласно действащото законодателство и вътрешно университетската нормативна база, напълно съответстващо на мисията и целите на АУ – Пловдив.</p> <p>В АУ-Пловдив е налице необходимата организация за одобряване, наблюдение, контрол и актуализиране на учебната документация по докторска програма „Ботаника“, като се съблюдават и становища и мнения на преподаватели, потребители на кадри и анализи от търсенето на пазара на труда.</p> <p>Прилагат се ясни и публично оповестени методи за оценяване – чрез полагане на изпити и периодичен отчет на докторанта.</p> <p>Обучаващата катедра „Ботаника и агрометеорология“ разполага с шест хабилитирани лица с научна степен „Доцент“ по научна специалност „Ботаника“.</p> <p>АУ – Пловдив поддържа и усъвършенства материално-техническата база за обучение и извеждане на научно-изследователска работа на докторанти по докторска програма „Ботаника“.</p>	<p>Обучението на докторанти по научна специалност „Ботаника“ да се обезпечи с по-съвременна научна техника чрез споделено използване на вече налична в университета апаратура, която е в други звена.</p>
ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
ВЪЗМОЖНОСТИ (+)	ЗАПЛАХИ (-)
<p>Обучаващата катедра „Ботаника и агрометеорология“ поддържа добри професионални контакти с други научни организации у нас и в чужбина, което е добра възможност докторантите от научна специалност „Ботаника“ да извеждат част от експерименталната си работа извън Аграрния университет.</p> <p>АУ – Пловдив стимулира творческата дейност на докторантите.</p> <p>Основната форма на външно одитиране на качеството на провежданото обучение по докторската програма са процедурите на акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол, извършвани периодично от НАОА.</p>	

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, **ПКАНВМ** предлага на **Акредитационния съвет на НАОА** да даде програмна акредитация на **докторска програма „Ботаника“** от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в **Аграрен университет – Пловдив**.

5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

---

1. Да се обезпечи обучението на докторантите с по-съвременна научна техника чрез споделено използване на вече налична в университета апаратура, която е в други звена.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКАНВМ:

(проф. дн Т. Кертиков)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

А. Задължителни таблици

Академичен състав на ОТД по научната специалност Ботаника

1.	Доц. д-р Анна Николова	Ботаника	Ботаника (общ курс), Анатомия и морфология на растенията, Систематика на растенията, Билкарство, Биология на семената
2.	Доц. д-р Христо Анастасов	Ботаника	Ботаника (общ курс), Анатомия и морфология на растенията, Систематика на растенията, Приложна дендрология
3.	Доц. д-р Цветанка Райчева	Ботаника	Ботаника (общ курс), Анатомия и морфология на растенията, Систематика на растенията, Медоносни растения
4.	Доц. д-р Кирил Стоянов	Ботаника	Ботаника (общ курс), Анатомия и морфология на растенията, Систематика на растенията, Флора на България
5.	Доц. д-р Мария Лачева	Ботаника-микология	Гъбопроизводство, Диворастящи гъби
6.	Доц. д-р Иванка Семерджиева	Ботаника	Ботаника (общ курс), Анатомия и морфология на растенията, Систематика на растенията, Билкарство